

Gullspångs kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

HANDLINGSPLAN FÖR SKAPANDE SKOLA GULLSPÅNG KOMMUN 2016-2017

Vad är Skapande skola?

Skapande skola är en nationell satsning från Kulturrådet som innebär att skolor kan få pengar för kreativa konst- och kulturprojekt i skolan. Målet är att långsiktigt integrera konst och kultur i undervisningen och att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet.

Alla barn och unga har rätt att få kulturella upplevelser som vidgar deras vyer, ger perspektiv och förståelse för världen de lever i och som möjliggör för dem att påverka och förändra sina och andras levnadsvillkor.

- Kulturrådet

Rätten till kultur regleras i flera styrdokument bland annat i läroplanerna samt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Det kan till exempel handla om att använda teater för språkutveckling, skriver-verkstäder eller fördjupningsarbeten med film som verktyg.

Elever ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

- Lgr 11

Besök Kulturrådets webbsida för mer information:

<http://www.kulturradet.se/bidrag/Skapande-skola/>

Inledning

Handlingsplan för Skapande skola är utarbetad av kommunens kulturutvecklare i dialog med skolpersonal och elever. Regelbundna utvärderingar av handlingsplanen genomförs årligen. Handlingsplanen har sin utgångspunkt i Läroplanen samt är kopplad till kommunens olika kulturplaner:

- Kulturplan 2016-2020, Gullspångs kommun
- Barn- och ungdomskulturplan 2016-2020, Gullspångs kommun
- Biblioteksplanen, Gullspångs kommun

I Gullspångs kommun finns en övergripande kulturplan som innehåller mål, visioner och aktiviteter. Det finns en särskild barn- och ungdomskulturplan. Där struktureras och kvalitetssäkras det kulturutbud som erbjuds barn och unga på kommunens skolor. Verksamheten vid kommunens bibliotek beskrivs och konkretiseras i kommunens biblioteksplan som även innehåller särskilda strategier för att erbjuda barn och ungdomar kulturaktiviteter.

I Lgr 11 läggs bland annat stor vikt vid att:

- Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling.
- Gemensamma erfarenheter och den sociala och kulturella värld som skolan utgör skapar utrymme och förutsättningar för ett lärande och en utveckling där olika kunskapsformer är delar av en helhet.
- I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.
- Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar.
- Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet.
- En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

Bakgrund

Gullspångs kommuns samhällen (Gullspång, Hova, Skagersvik, Otterbäcken och Gårdsjö) lilla storlek och avsides geografiska läge med betydande avstånd till större kulturinstitutioner kräver mer insatser avseende logistik både vad gäller transport av elever till och från evenemang samt kostnader förknippade med kulturutövaras besök i kommunen. Gullspångs kommun har även en hög andel nyanlända som har starkt skiftande nivåer avseende svenska språket och det kan krävas extra insatser/resurser för att hjälpa dem att tillgodogöra sig och delta i planerade projekt. Kommunen är också svag i socio-ekonomiska jämförelser med rikssnittet och många barn får få kulturupplevelser utanför skolan. En ambition är att det i anslutning till framtida Skapande skola-projekt ska genereras aktiviteter och kulturupplevelser som når utanför skolans väggar och får genomslag i kommunen.

Gullspångs kommun har målsättningen att vara kommunen där alla; barn, ungdomar, vuxna och äldre har möjlighet att utveckla tilltro till sig själva, sin förmåga att forma den egna framtiden och aktivt delta i samhälls-, kultur-, förenings- och arbetsliv.

Kommunens grundskolor är uppdelade i tre rektorsområden och innehar tillsammans ca 600 elever.

Gullstensskolan äldre, årskurserna 7-9 (Gullspång)

Där finns även förberedelseklass, grundsärskola, kommunal musikskola och skolbibliotek.

Gullstensskolan yngre, årskurserna F-6 (Gullspång)

Det finns även fritidshem och förberedelseklass.

Regnbågsskolan, årskurserna F-6 (Hova)

Det finns även fritidshem och förberedelseklass.

Insatser som redan görs för att stärka kulturens roll i lärandet

Kommunens barn och unga ska ges möjlighet att under sin skolgång få uppleva och pröva på olika kulturformer. De ska även ges möjlighet att påverka kulturutbudet. Kulturfenomen som barn och unga i Gullspångs kommun ska få ta del av är musik, film, konst, litteratur, scenkonst samt kulturarv.

Musik

Musikskolan i Gullspångs kommun är öppen för alla barn och ungdomar och erbjuder både individuell undervisning och ensemblespel. Elever erbjuds ett meningsfullt intresse, utvecklar underlag för att starta egna band samt ges en god grund för vidare studier på musikgymnasium. Elever ges möjlighet till att uppträda vid flera tillfällen under året.

Film

Skolbio är en del av undervisningen och samtliga elever erbjuds någon gång under skolgången ett besök på biografen i Gullspång. Elever får möjligheten att påverka vid val av film som sedan nyttjas som underlag för den pedagogiska planeringen.

Konst

Ett närmare samarbete mellan Galleri Hova och kommunen etableras genom vilket barn och unga kommer att ges tillgång till möten med konsten i, och i anslutning till, skolan.

Scenkonst

Alla barn och unga ska ha möjlighet att uppleva scenkonst. För att nå detta mål finns ett gott samarbete med Gullspångs Riksteaterförbund. En teaterskola för barn och unga mellan 9-18 år startades 2016.

Litteratur

Skolan har ett nära samarbete med biblioteken som erbjuder bokpåsar till förskolorna, bokprat till skolornas samtliga klasser och författarbesök. Eleverna får även någon gång under skolgången besöka Frans G. Bengtssons minnesbibliotek. Språkplantan - en samverkan mellan skolan, barnavårdscentral och bibliotek - syftar till att stimulera barnens språkutveckling.

Kulturarv

Närmiljön med natur- och kulturarv är en viktig utgångspunkt för förståelsen av större sammanhang. I Gullspångs kommun finns det goda förutsättningar för att knyta lärandeprocessen till det unika natur- och kulturlandskapet, det småskaliga näringslivet och det aktiva föreningslivet.

Mål och syfte med Skapande skola i Gullspångs kommun

Med hjälp av Skapande skola-medel vill vi ge våra skolor möjlighet att bredda de insatser som redan görs för att stärka kulturens roll i lärandet. Kulturens kraft ger möjligheter att skapa delaktighet. Vidare har den förmågan att ge mening i tillvaron, den skapar dialog, inkludering och samhörighet. Våra långsiktiga mål med Skapande skola är:

Fokus på demokrati, normer och värden

Demokrati och grundläggande demokratiska värden i skolan betyder att eleverna ska få kunskaper om demokrati och träna dessa förmågor.

Ett tydligt jämställdhets-, tillgänglighets- och interkulturellt perspektiv ska vara en självklarhet för alla inblandade parter.

Fokus på språk, lärande och identitet

Elever ska ges varierade uttrycksmedel och arenor där de vågar och vill växa.

Genom texter - lästa, skrivna eller framförda - skapas möjligheter till nya perspektiv och ökad förståelse för sig själva, varandra och den vidare världen. Detta förutsätter språket som verktyg, som bärare av tankar.

Alla elever ska ges så rika språkliga och kommunikativa förmågor det är möjligt. Alla elever ska erbjudas meningsfulla sammanhang med hög grad av delaktighet. Läroplanen pekar båda på hur central den språkliga utvecklingen är för elevers chanser till insyn, inflytande och medbestämmande både under deras skolor såväl som tiden därefter. Kulturrådet stödjer genom Skapande skola-bidragen den intentionen och kommunens Skapande skola-projekt förväntas möta upp densamma fullt ut.

Fokus på upplevelser, känslor och stämningar

Skolan kan ofta vara en av få platser där elever får möta olika konstformer. När en skådespelare, musiker eller författare förs in kan denne förmedla upplevelser och sinnesintryck som väcker känslor, tankar och ställer frågor. Det är i mötet med det oväntade som nya tankar uppstår och kulturupplevelser kan ge elever möjligheter att knyta samman känslor, kunskaper och erfarenheter. När individer möter och övervinner intellektuella och sociala utmaningar närms självkänslan. Tryggheten att pröva nya uttrycksmedel öppnar vägar likaväl som förmedla kunskap och tankar.

Fokus på samverkan med professionella lokala och externa kulturaktörer

Eleverna ska bli erbjudna ett professionellt utbud av olika kulturmöten. Dels genom att bjuda in kulturaktörer utifrån men också genom att bygga vidare på det nätverket i närområdet av verksamma kulturaktörer som planerar och genomför Skapande skola-projekt i nära samarbete med kommunen.

Planeringen av det övergripande arbetet för Skapande skola

Skolans verksamhet uppmuntrar barnen att själva vara aktiva i utformningen av projekten. Det finns ett elevråd på varje skola med representanter från alla klasser. Alla råden har gått igenom "Handlingsplan för Skapande skola" och kommit med synpunkter samt lämnat in önskemål för kulturaktiviteter i skolan. Medlemmarna i elevråden har också förmedlat informationen vidare till sina klassråd. Dialog förs kontinuerligt med elevråden kring Skapande skola. Skolornas kulturombud sammankallas till ett startmöte där förslag till projekt redovisas och diskuteras. Kulturombuden förmedlar informationen till övriga lärare. Redan i planeringen och det fortsatta förberedelsearbetet kommer elever och lärare att upplysas om vikten av samt få verktyg för dokumentation och utvärdering.

Kommunikation

Dialog med både lärare och elever är en viktig förutsättning för att hitta och förstå samband. Både specifika och övergripande önskemål från elever och lärare prioriteras högt. Återkommande diskussion med utvärdering om hur vi kan använda Skapande skola-projekt i olika ämnen är en självklarhet.

Information

Kulturutvecklare kontaktar och samordnar skolornas kulturombud och elevråd i samband med ansökan samt under pågående och efter genomfört projekt.

Utvärdering och återkoppling

Utifrån en analys av tidigare Skapande skola-projekt har vi tagit fram en nulägesbeskrivning baserat på vad som har fungerat bra respektive mindre bra. Ett par intressen som är särskilt angelägna att utveckla och som kan påverka resultat och måluppfyllelse har ringats in.

- Kulturutvecklaren besöker projekten för att se att allt fungerar väl, alla är nöjda, följer läroplanen o.s.v. Detta dokumenteras i text och bild.
- Efter projektet sker en uppföljning för att fånga upp elevers, lärares och kulturaktörens åsikter och erfarenheter. En utvärdering skickas till alla deltagande klasser och kulturaktörer.
- Kulturutvecklaren tar emot återkopplingen som sedan sammanställs i rapportformat med analyser och sammanfattning.
- Kulturutvecklare sammankallar rektorer, skolornas kulturombud och elevråd till ett avslutande möte.

Kommunikation, information, utvärdering och återkoppling är ledorden i vår planering och viktig för att de medverkande ska känna delaktighet och engagemang.